

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-6100/17/4/12

Katowice, 25 września 2012 r.

Pan
Gabriel Tobor
Burmistrz Miasta
Radzionków

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 8 czerwca do 20 lipca 2012 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Radzionków za okres od 1 stycznia 2008 r. do 20 lipca 2012 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 30 lipca 2012 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam stwierdzone nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do treści art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2012 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane w zadaniu inwestycyjnym pn. „Budowa ulicy Księżogórskiej w Radzionkowie – Etap I” stwierdzono następujące nieprawidłowości:*

- *zaniechano zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych informacji o zmianie ogłoszenia, pomimo dokonania zmiany treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, prowadzącej do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu.*

Powyższym naruszono art. 38 ust. 4a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) w dniu 5 stycznia 2012 r. (nr ogłoszenia 5963-2012).

Pierwotny termin składania i otwarcia ofert został przez Zamawiającego wyznaczony w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz w ww. ogłoszeniu o zamówieniu na dzień 23 stycznia 2012 r.

Po wszczęciu postępowania, Zamawiający dwukrotnie przesunął ww. termin składania i otwarcia ofert, najpierw do dnia 30 stycznia 2012 r., a następnie do dnia 1 lutego

26.09.2012

2012 r. Powyższe wynikało z licznych zapytań wykonawców o wyjaśnienie przez Zamawiającego treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

W toku kontroli ustalono, że przesunięcie pierwotnego terminu składania i otwarcia ofert do dnia 30 stycznia 2012 r. zostało uwzględnione w ogłoszeniu o zamówieniu. Zamawiający zamieścił bowiem w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zmianie ogłoszenia pod nr 14315-2012 z dnia 16 stycznia 2012 r.

Kolejne przesunięcie przez Zamawiającego terminu składania i otwarcia ofert – do dnia 1 lutego 2012 r., nie zostało uwzględnione w ogłoszeniu o zamówieniu. Zamawiający zaniechał bowiem zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zmianie ogłoszenia o zamówieniu w tym zakresie.

- w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w zakresie sposobu dokonywania oceny spełniania warunku dotyczącego dysponowania osobami posiadającymi uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi, którzy będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, zobowiązano wykonawców do wykazania, iż wskazane przez nich osoby należą do samorządu zawodowego, tj. wpisane do właściwej izby inżynierów budownictwa.

Powyższym naruszony został art. 22 ust. 4 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

Zamawiający wymagał od wykonawców, by dysponowali po 1 osobie posiadającej uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności:

- drogowej bez ograniczeń,
- instalacyjnej bez ograniczeń w zakresie sieci, instalacji i urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych,
- instalacyjnej bez ograniczeń w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych

i która jest wpisana do właściwej izby inżynierów budownictwa.

Wymóg przynależności do określonego samorządu zawodowego, jakkolwiek na gruncie określonych przepisów szczególnych, warunkuje możliwość wykonywania niektórych rodzajów działalności, to jednak nie jest wymogiem bezwzględnie obowiązującym w stosunku do wszystkich kategorii osób.

W szczególności, obowiązek taki często nie dotyczy osób będących obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy nabyli prawo do wykonywania określonych zawodów regulowanych lub określonych działalności, jeżeli te kwalifikacje zostały uznane na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394).

Jako przykład można tutaj wskazać właśnie regulację przewidzianą w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.) dotyczącą osób wykonujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Stosownie bowiem do art. 12 ust. 7 powyższej ustawy, podstawę do wykonywania takich funkcji stanowi m.in. wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę izbę.

Jednak, zgodnie z art. 12a ww. ustawy: „samodzielne funkcje techniczne w budownictwie mogą również wykonywać osoby, których odpowiednie kwalifikacje zawodowe zostały uznane na zasadach określonych w przepisach odrębnych”.

Powyższe prowadzi do wniosku, że osoby, których kwalifikacje zawodowe zostały uznane na takich zasadach, mogą wykonywać samodzielne funkcje techniczne

w budownictwie niezależnie od tego, czy zostały wpisane na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego.

O posiadaniu uprawnień budowlanych nie stanowi zatem wpis na właściwą listę członków samorządu zawodowego, lecz fakt posiadania odpowiednich uprawnień w kraju pochodzenia i wykonywanie w nim zawodu inżyniera budownictwa.

- zaniechano wezwania wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, do uzupełnienia następujących dokumentów: wykazu osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia oraz oświadczenia, że osoby które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia posiadają wymagane uprawnienia

Powyższym naruszony został art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.).

Zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu, a także w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zawarł następujący opis warunku udziału w postępowaniu w zakresie dysponowania Kluczowym Personelem, który będzie uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia:

„Ocena spełnienia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, nastąpi poprzez zbadanie, czy Wykonawca spełnia warunek: dysponowania przy realizacji zamówienia po 1 osobie posiadającej uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności:

- drogowej bez ograniczeń, wpisanego do właściwej izby inżynierów budownictwa i posiadającego aktualne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej oraz posiadającego doświadczenie zawodowe jako kierownik robót przy budowie, przebudowie lub remoncie dróg (...).”

W celu wykazania spełnienia przez wykonawcę warunku, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, Zamawiający żądał od wykonawców wykazu osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, w szczególności odpowiedzialnych za kierowanie robotami budowlanymi oraz oświadczenia, że osoby które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia posiadają wymagane uprawnienia, jeżeli ustawy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień.

Wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, na stanowisko Kierownika robót w specjalności drogowej bez ograniczeń wskazał osobę - technika drogowego i załączył do oferty uprawnienia budowlane wydane tej osobie do pełnienia samodzielnej funkcji kierownika budowy i robót w specjalności konstrukcyjno-inżynierskiej nr UAN-VIII-7342/207/92 z dnia 30 listopada 1992 r.

Podkreślenia tutaj wymaga, że zgodnie z przepisem art. 104 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.) osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały uprawnienia budowlane lub stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, zachowują uprawnienia do pełnienia tych funkcji w dotychczasowym zakresie.

Dla oceny zakresu uprawnień istotne znaczenie ma zatem regulacja, na podstawie której wydano decyzję potwierdzającą uzyskanie uprawnień do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, przy jednoczesnym uwzględnieniu stanu prawnego obowiązującego w dacie wydania decyzji o stwierdzeniu przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

W zakresie istotnym ze względu na przedmiot zamówienia (budowa drogi) oraz powierzoną funkcję - kierownika robót w specjalności drogowej bez ograniczeń, wskazana w wybranej ofercie osoba jest upoważniona do: „kierowania, nadzorowania i kontrolowania budowy i robót, kierowania i kontrolowania wytwarzania

konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz oceniania i badania stanu technicznego w zakresie: dróg i nawierzchni lotniskowych i typowych przepustów mostowych o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych”.

Powyższe uprawnienia do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie zostały wydane na podstawie § 5 ust. 1 pkt 2, § 7 i § 13 ust. 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. z 1975 r. Nr 8, poz. 46 z późn. zm.).

W treści dokumentu dotyczącego nadania uprawnień brak jest sformułowania, czy są to uprawnienia w ograniczonym czy też w pełnym zakresie, zatem dla stwierdzenia ich faktycznego zakresu Zamawiający powinien dokonać ich oceny. Bezspornym jest, że wskazana osoba legitymuje się wykształceniem średnim (technik drogowy), co wynika z treści załączonej decyzji z dnia 30 listopada 1992 r. Nr UAN-VIII-7342.

Obowiązujące w dniu 30 listopada 1992 r. rozporządzenie Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. z 1975 r. Nr 8, poz. 46 z późn. zm.) w § 5 ust. 2 stanowi, że osoby ze średnim wykształceniem technicznym mogą pełnić funkcje techniczne, o których mowa w ust. 1, wyłącznie przy budowie budynków, budowli i instalacji o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych, objętych daną specjalnością techniczno-budowlaną, a osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4 - wyłącznie przy wykonywaniu robót budowlanych objętych danym rzemiosłem.

Należy zatem stwierdzić, że osoba posiadająca tytuł zawodowy technika drogowego uzyskała, ze względu na posiadanie wykształcenia średniego technicznego, uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie, tj. do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie we wskazanej w treści uprawnień specjalności z ograniczeniem do budowli, budynków i instalacji o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych.

Jeżeli zatem Zamawiający, ze względu na stopień skomplikowania robót budowlanych, określił w ogłoszeniu o zamówieniu oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia, że wymaga w zakresie potencjału kadrowego na stanowisko kierownika robót w specjalności drogowej osoby posiadającej uprawnienia budowlane bez ograniczeń, to wykonawca winien był wskazać osobę posiadającą uprawnienia budowlane czyniące zadość postawionemu warunkowi.

Zaniechanie przez zamawiającego wezwania ww. wykonawcy do uzupełnienia dokumentów potwierdzających spełnianie warunku udziału w postępowaniu dotyczącego uprawnień Kierownika robót w specjalności drogowej bez ograniczeń, stanowi naruszenie art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Za prawidłowe przygotowanie projektu specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszenia o zamówieniu odpowiedzialność ponosi Komisja przetargowa, która została powołana na mocy Zarządzenia Nr 4/2012 Burmistrza Miasta Radzionków.

Zgodnie z zakresem czynności z dnia 4 stycznia 2010 r. za przygotowanie i prowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie formalno – proceduralnym odpowiedzialność ponosi Naczelnik Wydziału Gospodarki Miejskiej i Inwestycji w Urzędzie Miasta Radzionków.

- W zakresie przygotowania dwóch corocznych przetargów nieograniczonych na świadczenie w latach 2011 – 2012 usług priorytetowych polegających na:*

„Promocji Gminy Radzionków poprzez sport - piłkę nożną” stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- bezzasadnie zobowiązano wykonawców (kluby piłkarskie), ubiegających się corocznie o niniejsze zamówienie, do zorganizowania swojej siedziby na terenie Gminy Radzionków w przypadku uzyskania zamówienia.

Powyższym naruszono art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którym Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.

Pojęcie siedziby osoby prawnej zawarte zostało w przepisie art. 41 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.). Siedziba według Kodeksu cywilnego jest to miejscowość, w której ma siedzibę organ zarządzający osobą prawną. Przy czym, ustawa lub oparty na niej statut, mogą zawierać odmienne postanowienia.

W ustawie Prawo zamówień publicznych brak jest natomiast przepisu, którego interpretacja lub bezpośrednia treść wymuszałaby na wykonawcy zorganizowanie swojej siedziby, centrali, oddziału, filii lub nawet punktu kasowego w miejscowości, w której siedzibę posiada Zamawiający. Takie geograficzne ograniczenie wykonawców, co do miejsca ich siedziby, nie ma żadnego związku z prawidłowym wykonaniem zamówienia. Wymóg odnoszący się do zorganizowania siedziby wykonawcy w miejscowości, w której siedzibę posiada Zamawiający, w żaden sposób nie przekłada się na szybkość reakcji wykonawcy lub jego dostępność dla Zamawiającego. W przedmiotowej kwestii decydujące znaczenie ma właściwa organizacja przez wykonawcę jego działalności.

Z zasady równego traktowania wykonawców wynika zakaz dyskryminacji podmiotów ubiegających się o zamówienie ze względu na siedzibę wykonawcy i jego właściwości, miejsce zamieszkania czy też formę organizacyjno-prawną.

- sformułowano opis sposobu dokonania oceny spełnienia warunku udziału w obydwóch corocznych postępowaniach o udzielenie zamówienia w zakresie posiadania przez wykonawców uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania, w sposób ograniczający krąg wykonawców, którzy mogli się ubiegać o niniejsze zamówienia, wyłącznie do klubów piłkarskich, biorących udział w rozgrywkach krajowych I ligi piłki nożnej.

Powyższym naruszony został art. 22 ust. 4 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

Zgodnie z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszeniem o zamówieniu: „Ocena spełnienia warunku, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, nastąpi poprzez zbadanie, czy Wykonawca spełnia warunek posiadania licencji do udziału w rozgrywkach I ligi piłki nożnej w sezonie 2011/2012 wydanej przez Polski Związek Piłki Nożnej”.

Zgodnie natomiast z opisem przedmiotu zamówienia na usługi promocyjne, potencjalni wykonawcy zostali zobowiązani do rozegrania „na poziomie co najmniej 1 ligi min. 5 meczów w 2011 r. oraz min. 6 meczów w 2012 r.”.

Zatem, w wyniku tak sformułowanego opisu przedmiotu niniejszych zamówień, Zamawiający dopuścił możliwość świadczenia opisywanych usług promocyjnych na rzecz Gminy Radzionków nie tylko przez kluby piłkarskie biorące udział w rozgrywkach

krajowych piłki nożnej na szczelu I ligi, ale także przez kluby piłkarskie najwyższej klasy rozgrywkowej w kraju, czyli ekstraklasy.

Posiadanie licencji stanowi warunek uczestnictwa klubu I ligowego oraz klubu ekstraklasy w rozgrywkach prowadzonych przez Polski Związek Piłki Nożnej. Uzyskanie przez kluby piłkarskie licencji uzależnione jest od spełnienia przez nie kryteriów prawnych, sportowych, dotyczących infrastruktury, personelu i administracji oraz finansowych, a ponadto od złożenia przez władze klubu oświadczenia o przestrzeganiu obowiązujących przepisów sportowych oraz uchwał i decyzji PZPN i Związku Piłki Nożnej, którego klub jest członkiem.

Brak więc podstaw, by ocenę spełnienia opisywanego warunku udziału w obydwóch postępowaniach Zamawiający mógł ograniczyć wyłącznie do klubów piłkarskich, które legitymują się licencją do udziału w rozgrywkach I ligi piłki nożnej w sezonie 2011/2012 uniemożliwiając jednocześnie klubom ekstraklasy ubieganie się o te zamówienia na usługi promocyjne.

Obowiązkiem Zamawiającego jest sporządzenie adekwatnego i związanego z przedmiotem zamówienia opisu sposobu dokonania oceny spełnienia warunków udziału w postępowaniu.

Zamawiający, poprzez cytowany powyżej opis sposobu dokonania oceny spełnienia warunku udziału, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, ograniczył krąg potencjalnych wykonawców w obydwóch corocznych przetargach nieograniczonych wyłącznie do klubów piłkarskich, mających siedzibę na terenie Polski - nie dopuszczając do zamówienia klubów piłkarskich biorących udział w rozgrywkach piłkarskich poza granicami kraju. Usługi promocyjno- reklamowe oraz działania z zakresu public relations stanowią natomiast usługi o charakterze powszechnym, a tym samym zarówno na rynku polskim jak i europejskim jest wiele podmiotów, które mogłyby świadczyć tego rodzaju usługi.

Specyfikacje istotnych warunków zamówienia w każdym z corocznych przetargów nieograniczonych zatwierdził p. Gabriel Tobor – Burmistrz Miasta Radzionków.

Natomiast projekt specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszenie o zamówieniu w obydwu przetargach nieograniczonych sporządziła komisja przetargowa powołana na podstawie Zarządzeń Burmistrza Miasta Radzionków:

- Nr 49/2011 z dnia 12 sierpnia 2011 r. do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w 2011 r. oraz*
- Nr 12/2012 z dnia 7 marca 2012 r. do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w 2012 r.*

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad Naczelnikiem Wydziału Gospodarki Miejskiej i Inwestycji w Urzędzie Miasta Radzionków oraz członkami komisji przetargowych w zakresie przygotowania oraz przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do art. 7 ust. 1, art. 22 ust. 4, art. 26 ust. 3 oraz art. 38 ust. 4a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

W zakresie podatków:

- W wyniku kontroli prawidłowości opodatkowania podatkiem rolnym, stwierdzono brak ustalenia wysokości zobowiązania wobec czterech podatników (trzy osoby fizyczne oraz*

jedna osoba prawna), będących w latach 2011 – 2012 nabywcami gruntów rolnych położonych w Radzionkowie.

Zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. Zgodnie z art. 6a ust. 6 ww. ustawy, podatek rolny na rok podatkowy od osób fizycznych, ustala w drodze decyzji organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów, natomiast zgodnie z art. 6a ust. 8 pkt 1 ww. ustawy, osoby prawne są obowiązane składać, w terminie do dnia 15 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia gruntów, deklaracje na podatek rolny na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu – w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku. Zgodnie z art. 21 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem: 1) zaistnienia zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże powstanie takiego zobowiązania, 2) doręczenia decyzji organu podatkowego ustalającej wysokość tego zobowiązania. Z kolei, zgodnie z art. 21 § 3 ww. ustawy, jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego.

Powyższe dotyczyło:

- podatnika o numerze karty kontowej PN 1012956 – osoby fizycznej – nabywcy nieruchomości niezabudowanych położonych przy ul. Zejera w Radzionkowie, oznaczonych jako działki: nr 1644/9, nr 1648/6 i nr 1655/6, na podstawie umowy sprzedaży z dnia 21 listopada 2011 r.
- podatnika o numerze karty kontowej PN 1012957 – osoby fizycznej – nabywcy nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. M. Dąbrowskiej w Radzionkowie, oznaczonej jako działka nr 1634/12, na podstawie umowy sprzedaży z dnia 21 marca 2012 r.
- podatnika o numerze karty kontowej PN 1012958 – osoby fizycznej – nabywcy nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. M. Kopernika w Radzionkowie, oznaczonej jako działka nr 1651/6, na podstawie umowy sprzedaży z dnia 29 listopada 2011 r.
- podatnika o numerze karty kontowej PN 3100119/P – osoby prawnej – nabywcy nieruchomości niezabudowanych położonych przy ul. M. Dąbrowskiej w Radzionkowie, oznaczonych jako działki nr 1649/6 i nr 1652/6, na podstawie umowy sprzedaży z dnia 14 kwietnia 2012 r.

Podatnicy nie złożyli w terminie informacji / deklaracji w sprawie podatku rolnego, stosownie do art. 6a ust. 5 i ust. 8 ww. ustawy o podatku rolnym.

Organ podatkowy dopiero w trakcie kontroli wezwał ww. podatników do złożenia informacji / deklaracji w sprawie podatku rolnego. Powyżsi podatnicy złożyli w dniach 27 – 28 czerwca 2012 r. informacje w sprawie podatku oraz deklarację na podatek rolny, a w dniu 11 lipca 2012 r. dokonano wymiaru podatku.

Przyczyną powyższego był brak odpowiednich procedur dotyczących prawidłowego obiegu informacji pomiędzy poszczególnymi pracownikami Referatu Mienia i Zagospodarowania Przestrzennego oraz Referatu Podatków i Oplat Lokalnych.

W trakcie kontroli, Zarządzeniem wewnętrznym Nr 43/2012 Burmistrza Miasta Radzionków z dnia 6 lipca 2012 r. dokonano zmiany Zarządzenia wewnętrznego

Nr 105/2012 Burmistrza Miasta Radzionków z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji dot. zasad ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych, w którym doprecyzowano zapisy dotyczące przekazywania informacji m.in. w zakresie zbywanych nieruchomości.

Wprowadzono także zapis, zgodnie z którym kierownik odpowiedniej komórki merytorycznej składa do Referatu Podatków i Opłat Lokalnych informację o zawartych umowach dzierżawy i najmu oraz o sprzedaży lub oddaniu w wieczyste użytkowanie nieruchomości gminnych w terminie 7 dni.

Zadania w zakresie wymiaru podatku należały do Inspektora w Referacie Podatków i Opłat Lokalnych. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Podatków i Opłat Lokalnych. Za przygotowanie przepisów wewnętrznych dotyczących m.in. zasad ewidencji i poboru podatków, a w tym procedur w zakresie przekazywania informacji między poszczególnymi komórkami organizacyjnymi w celu powszechności opodatkowania, odpowiadała p. Aleksandra Gryboś – Skarbnik Miasta Radzionków.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Opłat Lokalnych w zakresie prawidłowego dokonywania wymiaru podatku rolnego oraz przeprowadzania postępowań podatkowych, stosownie do art. 6a ust. 1, ust. 5, ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.) oraz art. 21 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- Nieterminowo podejmowano czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych wobec sześciu podatników (osób prawnych) zalegających z regulowaniem zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości. Naruszono tym art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.) oraz § 2, § 3 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), zgodnie z którymi wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych, a w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku, wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Jeśli należność nie została zapłacona w terminie, wierzyciel wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu, wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy. Ponadto, było to niezgodne z przepisami obowiązującymi w Urzędzie, tj. Instrukcją w sprawie zasad ewidencji podatków i opłat stanowiącą załącznik nr 6 do Zarządzenia Nr 4/2005 Burmistrza Miasta Radzionków z dnia 1 kwietnia 2005 r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości w Urzędzie Miasta Radzionków, gdzie w pkt III.1 i 2 określono, że organ podatkowy wysyła upomnienia w okresie do miesiąca od powstania zaległości podatkowej, natomiast tytuły wykonawcze wystawia po dziesiątym dniu od daty doręczenia upomnienia; oraz Zarządzeniem Nr 105/2010 Burmistrza Miasta Radzionków z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji dot. zasad ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych (uchylającym powyższą instrukcję z 2005 r.).*

gdzie w rozdziale VIII pkt 2.2 i 7 określono, że upomnienia z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych wysyła się nie rzadziej niż raz na kwartał, do 20 dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału, natomiast tytuły wykonawcze wystawia w terminie do 60 dni od doręczenia upomnienia.

Powyższe dotyczyło podatników o numerach kart kontowych:

1. PN 1001023/P – nieterminowo wysłano upomnienia na zaległości za okres: styczeń – marzec 2008 r., kwiecień 2009 r., czerwiec – lipiec 2009 r., marzec 2011 r., lipiec – wrzesień 2011 r., styczeń – marzec 2012 r. Ponadto, na zaległości za okres: wrzesień – grudzień 2009 r. oraz styczeń – maj i lipiec – wrzesień 2010 r. nie wystawiono upomnień, natomiast na zaległości za kwiecień 2009 r. nie wystawiono tytułu wykonawczego, a na zaległości za okres: lipiec – wrzesień 2011 r. tytuł wykonawczy wystawiono dopiero 28 marca 2012 r.;
2. PN 1001078/P – nieterminowo wysłano następujące upomnienia za miesiące: czerwiec 2008 r. i lipiec 2009 r. Ponadto, na zaległości za okres styczeń – marzec 2008 r. nie wystawiono upomnień.
3. PN 1001019/P – nieterminowo doręczono upomnienie na zaległości za okres luty – marzec 2012 r. Ponadto, na zaległości za okres: styczeń – luty oraz czerwiec 2008 r., styczeń – marzec 2009 r., marzec 2011 r. nie wystawiono upomnień.
4. PN 1001028/P – nieterminowo doręczono upomnienia na zaległości za okresy: listopad – grudzień 2010 r., styczeń – marzec 2011 r., styczeń – marzec 2012 r. Ponadto, na zaległości za okresy: styczeń – luty 2008 r. oraz luty – marzec i czerwiec – październik 2010 r. nie wystawiono upomnień, natomiast na zaległości za listopad – grudzień 2010 r. oraz styczeń – marzec 2011 r., tytuł wykonawczy wystawiono 8 marca 2012 r.
5. PN 2001021/P – nieterminowo wysłano / doręczono upomnienia na zaległości za okres: styczeń – marzec 2008 r., marzec – kwiecień 2009 r., czerwiec – lipiec 2009 r., luty – marzec 2012 r. Ponadto, na zaległości za okresy: grudzień 2009 r., styczeń – grudzień 2010 r. oraz styczeń – marzec i październik 2011 r. nie wystawiono upomnień, natomiast na zaległości za styczeń – marzec 2008 r. tytułu wykonawczego nie wystawiono, pomimo wpłaty dokonanej dopiero w dniach 10, 14 lipca oraz 11 sierpnia 2008 r.
6. PN 1001013/P – nieterminowo wysłano / doręczono upomnienia na zaległości za okres styczeń – listopad 2008 r., styczeń – kwiecień 2009 r., czerwiec – lipiec 2009 r., styczeń – listopad 2010 r., grudzień 2010 r., styczeń – marzec 2011 r., styczeń – marzec 2012 r. Ponadto, na zaległości za powyższe okresy wystawiono tytuły wykonawcze dopiero 14 maja 2012 r.

Opóźnienia w podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych wynosiły:

- w zakresie upomnień: do 331 dni od dnia, w którym powstał obowiązek do wysłania upomnień, tj. do 1 miesiąca od powstania zaległości (do końca 2010 r.), a następnie do 20 dnia następnego kwartału (od 2011 r.);
- w zakresie tytułów wykonawczych: do 1156 dni od dnia, w którym powstał obowiązek do wystawienia tytułów wykonawczych, tj. poczynając od 60 dnia od doręczenia upomnienia.

W trakcie kontroli pracownicy Urzędu Miasta Radzionków wyjaśnili, że na dzień dzisiejszy wszystkie zaległości są ujęte w upomnieniach i większość z nich objęta jest tytułami wykonawczymi, natomiast zaległości nieściągalne zostały zabezpieczone wpisem hipoteki przymusowej do ksiąg wieczystych.

Zadania w zakresie windykacji zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych należały do byłego Podinspektora a następnie Specjalisty w Referacie Podatków i Opłat

Lokalnych. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Podatków i Oplat Lokalnych.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Oplat Lokalnych w zakresie podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych wobec zalegających z tytułu podatku od nieruchomości, stosownie do art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015) oraz postanowień § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie zatrudnienia pracowników:

- *Zaniechano podjęcia działań w celu zatrudnienia od 2003 r. na stanowisku Kierownika Referatu Kadr i Płac oraz od 2009 r. na stanowisku Kierownika Referatu Inwestycji i Remontów pomimo iż regulamin organizacyjny Urzędu Miasta Radzionków przewidywał takie stanowiska. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.) oraz odpowiednio art. 3a wcześniej obowiązującej ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593 z późn. zm.), na powyższe wolne stanowiska kierownicze pracodawca winien dokonać zatrudnienia w jeden z przewidzianych prawem sposobów: przeniesienie pracownika samorządowego danej jednostki, przeniesienie innego pracownika samorządowego zatrudnionego na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, posiadającego kwalifikacje wymagane na danym stanowisku lub przeprowadzenie na te stanowiska naboru. Ustalono, że dwóch pracowników Urzędu zatrudnionych na stanowiskach: Inspektor w Referacie Kadr i Płac oraz Inspektor w Referacie Inwestycji i Remontów, pełni obowiązki Kierowników tych referatów odpowiednio:*

- *od 15 lipca 2003 r. – p.o. Kierownika Referatu Kadr Płac i BHP, a po zmianie regulaminu organizacyjnego – Referatu Kadr i Płac,*
- *od 12 października 2009 r. – p.o. Kierownika Referatu Inwestycji i Remontów.*

Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników Urzędu Miasta Radzionków, zgodnie z przepisem art. 7 pkt 1 ww. ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, należały do p. Gabriela Tobora – Burmistrza Miasta Radzionków.

Wniosek nr 4

Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.) w zakresie zatrudniania pracowników w Urzędzie Miasta Radzionków zgodnie z art. 11 i art. 12 ust. 1 ww. ustawy.

W zakresie księgowości:

- *Na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych 2012 r., na koncie dochodów Urzędu Miasta Radzionków 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wykazano stany aktywów i pasywów w kwotach innych od występujących w dniu ich zamknięcia. Powyższe konto 221 wg stanu na dzień 31.12.2011 r. posiadało salda: Wn w wysokości 2.165.838,12 zł oraz Ma w wysokości 0,00 zł, natomiast na dzień 1.01.2012 r. posiadało salda: Wn w wysokości 2.171.173,52 zł, saldo Ma w wysokości 5.335,40 zł. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.*

Na koniec roku 2011 salda ww. konta 221 ujęto w zestawieniu obrotów i sald zapisem jednostronnym, tzw. „per saldem”. Natomiast na dzień 1 stycznia 2012 r. bilans otwarcia roku 2012 został przeniesiony z kont analitycznych i prawidłowo wykazywał stronę Wn i stronę Ma konta 221. W myśl art. 7 ust. 3 ww. ustawy o rachunkowości, wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miasta Radzionków, program finansowo-księgowy był tak skonfigurowany, że brak było możliwości wygenerowania z powyższego programu zestawienia obrotów i sald bilansu zamknięcia z wyszczególnieniem należności i zobowiązań. Prowadzenie syntetycznej i analitycznej ewidencji księgowej dochodów budżetowych oraz miesięczne uzgadnianie stanu kont syntetycznych i analitycznych dochodów budżetowych Urzędu Miasta należało do obowiązków pracownika Referatu Podatków i Oplat lokalnych. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik ww. Referatu.

Wniosek nr 5

Zaprowadzić ewidencję księgową na koncie dochodów Urzędu Miasta Radzionków 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w sposób umożliwiający prawidłowe sporządzenie bilansu zamknięcia i bilansu otwarcia ksiąg rachunkowych, zgodnie z art. 5 ust. 1, art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z dzierżawy:

- *W dniu 20 czerwca 2011 r. oddano w dzierżawę w trybie bezprzetargowym grunt położony w obrębie Oczyszczalni ścieków, obejmujący części działek o nr: 108/20, 118/14, 117/18, 114/19, 111/19, 120/13, 121/12, 122/9, 123/12, 125/9, 124/10, 119/17, 1356/56, 130/71 i 1762/1362, o łącznej pow. 16 960 m², pomimo zaniechania sporządzenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Naruszono tym art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którym właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz*

w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

- W 2010 r. przy oddaniu w dzierżawę w trybie bezprzetargowym gruntu obejmującego część działki nr 1888/26 o pow. 600 m² położonej w Radzionkowie, zaniechano zamieszczenia w wykazie nieruchomości przeznaczonej do wydzierżawienia, stanowiącym załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 1514/2010 Burmistrza Radzionkowa z dnia 13 października 2010 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonej do oddania w dzierżawę na czas nieoznaczony, zamieszczenia informacji o zasadach aktualizacji opłat. Powyższe było wymagane art. 35 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

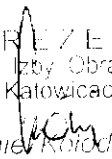
Prowadzenie spraw z zakresu dzierżawy terenów stanowiących własność Gminy Radzionków, należało do Inspektora w Referacie Mienia i Zagospodarowania Przestrzennego. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik ww. Referatu.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikiem Referatu Mienia i Zagospodarowania Przestrzennego w zakresie sporządzania wykazów nieruchomości, zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartego w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Kołodziej